

KOLLÉGIUM

Szakmai - módszertani, információs folyóirat

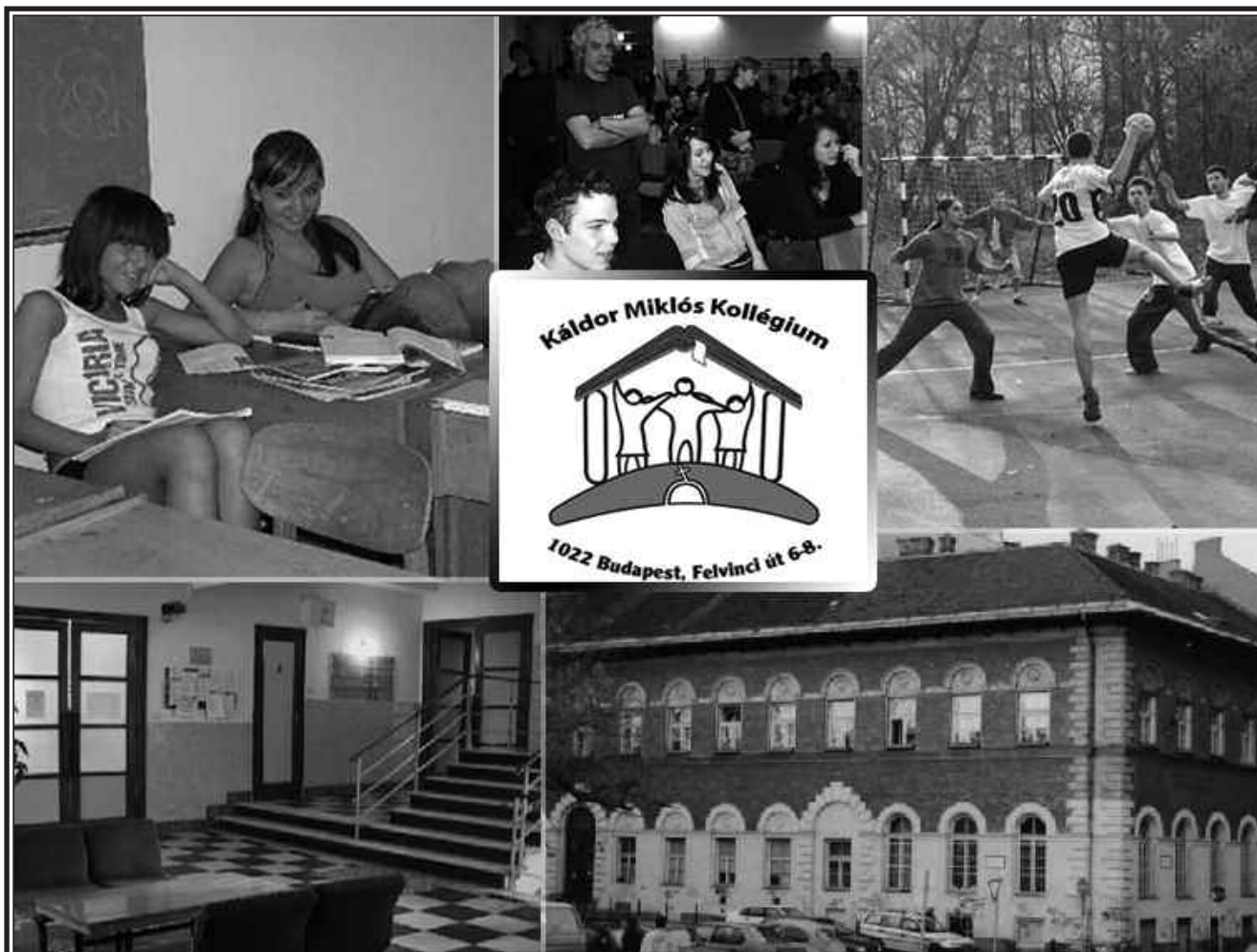
A tartalomból:

- A kollégiumokról 2. old
- „Ki Mit Tud?“ felhívás 6. old.
- „Gólyahetek“ 10. old
- Diákjogi Konferencia 12. old

XVII. évfolyam

2007.

10.szám

A kollégiumokról

Megkértek, hogy írjak cikket a kollégiumokról.

Miután szeretem, aki megkért, a kollégium az életem, és mert aktuálisan is fontosnak tartom elvállaltam.

Mire is használnám a lehetőséget?

Szeretnék egy „kis színest” írni, ami érzékelhetővé tesz valamit a kollégiumok helyzetének alakulásából, jelen helyzetéből, és lehetőségeiből.

Az alkalmat arra is felhasználnám, hogy egy-két számomra fontos oktatáspolitikai megjegyzést tehessek.

Kollégium. Attól függően, hogy milyen szövegkörnyezetben hangzik el, különböző asszociációkat indít el. (ébreszt)

Ha egyetemi kolepszokról folyik a szó, akkor a bulik, a szinte kötelező, lezser rendetlenség, szabadság (esetleg szabadozság) jut az eszünkbe.

Ha az angolszász oktatással kapcsolatban kerül elő, akkor a drága elitképzésre gondolunk, egyenruhás úri-gyerekeket látunk magunk előtt, szépen nyírt gypes parkokban sétálni.

Ha a magyar középiskolás kollégiumokról kerül szó, akkor sajnos a bezártságra, nevelőotthonoszerű mostoha körülményekre, katonás ostobaságokra asszociálnak még ma is sokan. Többnyire tévesen.

A középfokú kollégiumok mindig is erősen kapcsolódtak a szakképzéshez. Olyannyira, hogy pl a miénk (is) a MÜM-höz tartozott.

A rendszerváltás előtt... Sok volt a gyerek. Születtek kollégium-gyáarak. Büszkéek voltunk közép-Európa legnagyobb kollégiumára. De voltak kolepszok, amelyek szép zöldövezeti villákban rendezkedtek be. Sok szakmunkás-tanuló volt. Akkor még számos vidéki gyerek tanulta itt a kőműves, burkoló, festő, lakatos szakmákat. A dolgok lassan változtak, szinte öröknek tündek. A nevelőtanárok közül csak kevesen rendelkeztek egyetemi diplomával, sok katonatiszt és képezítés nélküli is dolgozott a kollégiumokban. (persze közöttük is voltak rátermett, tehetséges pedagógusok). Sok vidéki gyerek a kollégiumokban ismerkedett meg az angol WC-vel, itt látott először színes TV-t, a kollégiummal ment először színházba, operába.

Működött külön kollégium tehetséges fizikai dolgozók gyerekei számára, felkészítve őket az egyetemi felvételre. Hihetetlen statisztikákat produkáltak. A kollégiumok nem jártak élen a pedagógiai kísérletezésben, de a társadalmi előrelépés egyik hatékony eszközének bizonyultak.

Aztán a **rendszerváltással** a kollégiumok alatt is megmozdult a föld. Mi is írtunk helyi pedagógiai terveket, voltunk szakkollégium, amikor ez kecsegtetett előnyökkel, és persze a Comenius programban is kliensközpontú intézmény címet szereztünk. Közben egyre másra születtek (születnek) a kollégiumi koncepciók, stratégiák.

A kollégiumok egyik folyamatosan bizonytalanságot szülő sajátossága a fenntartói érdekeltség (érdektelenség). A

kollégisták ugyanis nem a fenntartó önkormányzat polgárai közül kerülnek ki! Ez amikor államinak számított az önkormányzati is, nem okozott problémát. Az ellentmondásnak azóta sem született feloldása, ez az egyik a rendszerbe épült bizonytalansági tényező.

A kollégiumok sem kerülhették el, hogy terepei legyenek a különböző érdekek harcának. Megszűntek, eladtak, integráltak intézményeket.

Hogy csak két saját példát említsek: Egyik épületünk helyzete évekig kérdéses volt, miután egyházi ingatlan volt.

1997 táján pedig megjelent egy önkormányzati hivatalnok a Felvinci utcai részlegünkben, hogy felderítse a viszonyokat, mivel egy vállalkozó igényelte nagy terveihez az épületünket.

Kollégiumunk végül is nem esett áldozatául a változásoknak. (A vállalkozót utóbb meggyilkolták.),

A hektikus körülmények közepette persze jó dolgok is történtek. Lassan emelkedett a kollégiumi normatíva. A minimumfeltételek kapcsán jelentősen javultak a körülmények. Létrejött egy, a kollégiumi fejlesztéseket támogató közalapítvány, külön kitüntetés alapított a szakma kiválóságai számára.

De én a legnagyobb hatású intézkedésnek a közalkalmazottak bérének 50 %-os emelését tartom. Azóta érzékelhetően jobb minőségű jelentkezőből választhatunk kollegát, ha szükséges.

Sajnos azonban immár **évek óta romlanak a körülmények.**

A normatíva már jó ideje nem hogy nem követi az inflációt, de már az a példátlan eset is megtörtént, hogy a különböző intézménytípusok közül egyedülként csökkentették azt.

Kollégium

Kiadja: a Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetség, a „Kollégiumokért“

Sajtóalapítvány megbízásából Felelős kiadó: Horváth István

Alapító főszerkesztő: dr. Benedek István Főszerkesztő: Benda János

Rovatszerkesztők:

Fuchsné Hattinger Zsuzsanna, Gulyás Béla, Deák Erika, Pethes Zoltán.

Szerkesztőség címe: Körösy László Középiskolai Kollégium,

2500 Esztergom, Szent István tér 6. Tel./fax: 33/400-005

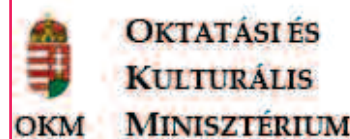
Terjesztés: Pethes Zoltán, Tel.: 30/9-376 - 042;

Előfizethető a kiadó címén: 1068 BUDAPEST, Városligeti fasor 10.

Tel./fax: (1) 352-9601 E-mail: ujsag@ksz.t-online.hu

Web: www.ksz.axelero.net. Példányszám: 1500 Ára: 300 Ft

**A folyóirat
megjelenését
támogatja:**

A kollégiumi normatíva alakulása

A fejlesztésekre létrejött közalapítvány anyagi lehetőségei jelentősen szűkültek.

Év	Ft/fő
1996	123 300
2001	215 000
2004	332 000
2005	350 000
2006	318 000
2007	318 000
2008 (tervezett)	317.600

TÁBLÁZAT a kollégiumi fejlesztésekről (NKKA= Nemzeti Kollégiumi Közalapítvány, OKA – Oktatásért Közalapítvány)

ÉV	Összeg (m. Ft.)	Cél
2001 (NKKA)	382	Szakmai pályázat
2002 (NKKA)	585	Arany J., informatika
2003 (NKKA)	2000	Vizesblokk, hűtő, bútor, inform.
2004 (NKKA)	250	Informatika, szakmai p.
2005 (OKA)	70	Szakmai pályázatok
2006 (OKA)	36	Szakmai p.

Az eddigi kollégiumi térítési díj mindenki számára az étkezési nyersanyag-norma 70 %-a volt. Ez tavaly 22 napra számítva kb. 9000 Ft volt, teljes ellátással. Szeptembertől ez a minden diákra vonatkozó 30 %-os kedvezmény megszűnt.

Ez egyfelől érthető, hogy tudniillik ne kapjon kedvezményt az, aki arra nincs rászorulva, másfelől azonban nem biztosít forrást, lehetőséget a kedvezményekre a rászorultaknak sem. Ez baj.

Különösen, ha tudjuk, hogy a kollégisták között az átlag populációhoz képest magasabb a hátrányos helyzetűek aránya. Országosan 2006-ban a kollégisták 42 %-a volt jogosult az 50 %-os kedvezményre, azaz vagy 3 (ill. több) eltartott gyerekes ill. rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő családban éltek.

De talán a legrosszabb a bizonytalanság, a félelem.

Sajnos nemhogy a helyzet fokozatos, folyamatos javulásában nem lehet bízni, de bizony évről évre attól kell tartani, hogy a szabályok menetrendszerű változásaival valami megint nehezebb lesz, valami fenyegetőt megint ki kell védeni. Ebben a paranoid állapotban még azoktól a változásoktól is megretten a szakma, ami céljait tekintve előremutató, a fejlődés lehetőségét rejti magában.

Álljon itt erre egy idej példát!

Az oktatási törvény idej módosítási tervezetében az intézménytípusok felsorolásában új intézménytípusként szerepelt az iskola-kollégium intézmény.

15 éve nagy szakmai álmom - melyről már-már lemondtam - egy bentlakásos gimnázium létrehozása. Szent meggyőződésem, hogy egy hihetetlen lehetőségeket magában rejtő, fantasztikus intézményt tudtam volna szervezni, ha erre lehetőséget kapunk.

De pl. mert ilyen intézménytípus nem létezett (aktuálisan, mert persze régen volt ilyen), törekvésünk - hiába támogatta az ötletet Göncz Árpádtól, Fodor Gáboron, Jánosi Györgyön át Pokorni Zoltánig szinte mindenki - esélytelen maradt.

Nyilván lelkesen üdvözöltem hát a tervezet- gondolhatnák joggal.

De nem. Mindent elkövettem, a kollégiumi lobbival közösen, hogy a tervezetből kivetessük az ominózus passzust. Erőfeszítésünk sikeres volt. Hál' Istennek nem került törvénybe.

Megbolondultunk?

A helyzet bolond. A törvény ugyanis jelen körülmények között tönkre tehetné volna az egész kollégiumi hálózatot.

Jelenleg a kollégiumok többsége (vidéken majd 80 %-a) nem önálló, hanem iskolával egybeszervezett. Ezeknek az „egybeszervezett” kollégiumoknak önálló vezetője van, akiknek szakmai és

bizonyos vezetői kompetenciája van kollégiumi ügyekben.

Az új iskolatípus megjelenésével a közös, egységes testület okán feleslegessé vált volna a kollégiumi vezető, s az intézmény (iskola) igazgatója lecserelelhetne volna a kollégium ügyének elkötelezett nevelőtanárokat a nem kellő óraszámú rendelkezés iskolai oktatókkal. S persze nem, mert gonosz, hanem mert erre kényszerítik a körülmények. A folyamat végére a kollégiumokban olyan pedagógusok dolgoztak volna, akik egy szükséges, reményeik szerint átmeneti rossznak tekintik a kollégiumi nevelőtanárságot, s alig várják, hogy újra teljes óraszámú iskolában taníthassanak.

S a kollégiumok úgy halhattak volna meg, hogy még *ügy* sem lett volna a dolgából, mert nem botrányok között szüntették volna meg őket, hanem csak élető forrásukat - a kollégiumoknak elkötelezett pedagógusokat - apasztották volna ki, miközben kívülről még úgy látszott volna, hogy minden rendben van. Azon a viharos augusztus 20-án dőltek ki olyan fák, melyek kívülről szépeknek, egészségesnek látszottak, s csak utóbb derült ki, hogy belül már rég elkorhadtak.

Fortélyos félelem...

Ez a félelemtől vezetett igyekezet működött akkor is, amikor a kollégiumi szakma elkészítette a kollégiumi „alaptervet”. Benne a kötelező órákkal. Demonstrálva, hogy a kollégium épp oly „komoly” intézmény, mint egy iskola. A nevelőtanárok épp úgy szakmai munkát végeznek - órákat tartanak -, mint az iskolai oktatók. Ez a számárság (hogy ugyanis ÉPP ÜGY) mára szinte mindent elborított.

A kollégium ugyanis NEM ISKOLA. NEM AZ A FELADATA. Munkájának sikerét, színvonalát nem azzal lehet mérni, hogy a tanárai heti hány és milyen tematikájú órát tartanak. A kollégium alapvetően a szülői ház szerepét kell hogy betöltse. Amellett, hogy a lehető legjobb körülményeket kell teremnie az „éléshez”, igazi pedagógiai feladata, hogy diákjainak külön-külön személyre szólóan megadja a szükséges biztonságot, erősítse önbizalmukat, kellő szintre hozza (ill. tartsa) motiváltságukat. Ezek a célok nem érhetők el semmilyen jól megtervezett foglalkozá-

sok segítségével. E célokhoz megfelelő KAPCSOLAT kialakítása szükséges a tanárok és diákok között. Arról is lehet mondani valamit, hogy mi a „megfelelő” kapcsolat. Két kritériumot tartok a legfontosabbnak: Először is tudja HI-TELESSÉ tenni a tanár, hogy személy szerint fontos számára a gyerek. Másodszor rendelkezzen azokkal az emberi, szakmai kvalitásokkal, melyek alapján mind a folyamat egészében, mind a konkrét helyzetekben tudja, hogy mi a gyerek érdeke, hogy „merre van az előre”.

Miután e feladatok ellátása nem formalizálható, a nevelőtanárok állandóan azzal a veszéllyel néznek szembe, hogy munkájukat nem tartják elég „szakmainak”, komolytalannak, fontosnak. A finanszírozók, fenntartók rákényszerítettek a kollégiumi szakmát, bizonyítandó, hogy a kollégiumi munkát nem lehet (persze lehet, csak nem szerencsés) szakképzetlen felügyelőkkel (alacsonyabb bérrel persze) elvégeztetni, a „komolynak” tartott iskolák mintájára készítsenek tantervet, melyet a tanároknak persze adminisztrálniuk kell.

Mára azonban már nemcsak hogy a nevelőtanároknak kell óraterveket készíteni, heti 29 órát dokumentálni, hanem a „hülyeség” oda konkludált, hogy a diákoknak is kollégiumi órarendje kell legyen, amit alkalomadtán az ellenőr majd ellenőrizni fog, hogy akkor Pistikének most hétfő 18 órakor etikai órán kell lenni. Ott van?

Van ember, aki ezt jó ötletnek tarthatja???

A **szabályok, szabályozottság** egy külön gondolatot is megérnek.

Először is azt kéne nagyon tudni, hogy a legfőbb szabály a józan ész!

Aztán itt is szem előtt kéne tartani, hogy mi is a cél. Ma ugyanis egy már célját tévesztett, eszement szabályozási dühöt tapasztalunk mindenhol. A szabályozottság normálisan a dolgok menetének nagyjából való azonosságát, ellenőrizhetőségét szolgálja.

Azaz egyrészt növeli annak valószínűségét, hogy aminek meg kell történnie, az megtörténjen, és nagyjából úgy történjen meg, ahogy az optimális. Másrészt ezek mentén válnak egységesen ellenőrizhetőkké, összemérhetőkké a folyamatok.

Ha túl sok részletbe menő szabályt alkotnak, az részint azért van, mert sokan

élnék szabályalkotásból, részint mert nem bíznak a folyamat szereplőiben.

Ez nem olyan jó. Gátja a szabályokkal való azonosulásnak: Ha „ŐK”, a szabályalkotók, nem bíznak bennem, és egyre körömföntabban próbálnak sarokba szorítani, akkor én majd megmutatom, hogy én így is ki tudom játszani „őket”.

Ezt aztán a pedagógusok jól tudják. Azok a kollegák, akik **csak** a szabályok szerint járnak el, sosem számíthatnak rá, hogy diákjaik azonosulnak értékeikkel.

(Lopni ugye nem szabad. Ez szabály. Persze tudjuk, hogy lopás azért előfordul. Jó ötlet lenne-e pl. az a szabály, hogy a piacon csak feltartott kézzel lehet közlekedni. Így messziről lehetne látni, hogy ki nem tartja fel a kezét, és azt rögtön külön vagyongyarapodási ellenőrzésnek vethetnénk alá.)

Na és akkor mi van?

A pedagógiai munkának az az egyik sajátossága, hogy ha valamit el... rontunk, akkor az nem derül ki úgy, mintha egy asztalos ront el egy asztalt.

Több ok miatt van ez így. Részint mert nem csak a pedagógiai intézmények, a tanárok formálják a gyerekeket (hál' Istennek), hanem a szülők, barátok, az egész társadalmi közeg, melyben élnek. Másrészt pedig, mert a zavarok, problémák (és persze a sikerek is) nem azonnal és nem egyértelműen jelentkeznek. A szekér megy.. hogy közben nem történik meg valami, ami megtörténhetett volna, vagy meg kellett volna hogy történjen, az csak sokára derül ki, s mert hosszú ideig tartó sokszereplős, bonyolult folyamatról van szó, a felelősség sosem egyértelmű, minden kidumálható.

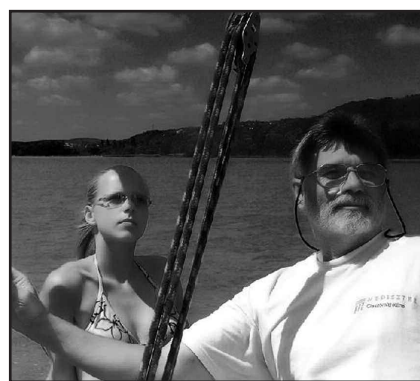
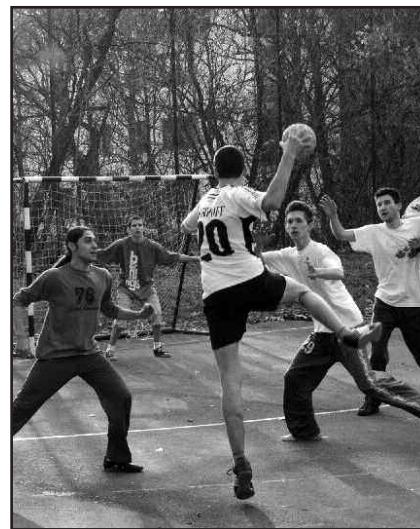
Mégis mindezekkel együtt **milyen lehet az élet ma egy kollégiumban?**

Hoznék néhány fényképpel illusztrált példát a mi intézményünkben, a Káldor Miklós kollégiumból.

Annak idején sok gyerek a kollégiumban találkozott a kultúra, a technika legújabb vívmányaiival. Aztán fordult a kocka, s a családok utolérték az állami intézményeket, illetve az állami intézmények nem voltak képesek megőrizni előnyüket.

Mára megint sikerült előnyhöz jutnunk (persze ezt is megfogalmazhatjuk fordítva is: a családok újfent lemaradtak tőlünk).

Kollégiumunkon belül lehetőséget tudunk biztosítani a korcsolyázástól a szunán át, a biliárdig, a csócsótól a dartsig, és persze a focitól a kézi- ill. kosárlabdáig a sportok széles skálájára.

Diákjaink (és dolgozóink) saját balatoni üdülőnkbe kirándulhatnak, pihenhetnek.

Jancsó Miklós

Közös útjaikra a kolesz mikrobuszán mehetnek. Évente vehetnek részt külföldi diákcsereken.

Épületeink minden részében internet elérést biztosítunk.

A Káldor médiaműhelyben professzionális kamerákkal és szerkesztő berendezésekkel tanulhatják, gyakorolhatják a videózás, filmezés technikáját. Munkájukat évente mérhetik az ország középiskolásainak filmjeihez az általunk szervezett Filmszemlén. Itt arra is lehetőségük nyílik, hogy a filmes szakma legjobbjaival találkozassanak, beszélhessenek. Az eddigi három szemlén személyes kapcsolatba kerülhettek Jancsó Miklóssal, Kende Jánossal, Koltai Lajossal, Kardos Sándorral, Koltai Róberttel, Pindroch Csabával, Sándor Pállal, Salamon Andrással.

Nagyjából havi rendszerességgel szerkeszthetik, írhatják és persze olvashatják újságunkat, a Koleszterint.

Kitalálhatják, szerkeszthetik weblapunkat.

Míndezt egy család sem tudja nyújtani a gyerekeknek..

S akkor mi lenne, lehetne, ha nem öszszekötözött lábbal kéne táncolnunk, hanem még segítenék is az intézményeket, tantestületeket?!

Bár az igazsághoz hozzátartozik, hogy idén a kollégiumok sok éves álma megvalósulni látszik: az alapvetően a szakképzésben tanuló diákoknak szolgáltató kollégiumok részesülhetnek a szakképzési alapból! Hatalmas lehetőséget jelenthet ez, hacsak... Hacsak valamivel, pl. a kisadók összevonásával visszavevzi az egyik kéz, amit a másik adott.

De ami a látványos dolgoknál fontosabb: rendezvényeinken, programjainkon, a kollégium mindennapjaiban meg-

tapaszkodhatják az együttműködés, a versenyzés, a közös alkotás, közös élet, semmihez sem hasonlítható, hatékony személyiségformáló élményét.

És legfőképpen pedagógusaink jóvoltából egy őket fontosnak tartó, következetes, de szeretetteljes, alapvetően biztosságot adó, nyugodt, segítő légkörben élhetnek

Néhány szó a **jövőről**. A bentlakásos forma hihetetlen lehetőségeket rejt szinte bármilyen pedagógiai cél megvalósításában. Mégpedig azért, mert a közös életnél, a mindennapi együttélésnél nem lehetséges intenzívebben ható körülményeket teremteni. 24 órán keresztül, az élet minden részletére kiterjedően zajlanak az események.

Így aztán a bentlakásos forma ideális legyen szó felzárkóztatásról, integrált nevelésről, idegen nyelvi képzésről, vagy pl. elitképzésről.

Ha a „gazdák” –önkormányzatok, kormányzat- okosan fejlesztik, ösztönzik a

hálózatot, s a lábuk után nem törekszenek a kezüket is megkötni, akkor e lehetőségek közül egyre többet lesznek képesek majd valóra váltani.

Valaki nyilván csinál majd egy bentlakásos gimnáziumot is. Sajnos az valószínűleg nem én leszek.

Összefoglalva

Az alábbiakat tartom a legfontosabbnak:

- A kollégiumoknak - mint más intézményeknek - a pedagógusoknak szükségük lenne **kiszámítható, nyugodt körülményekre**.

- A kollégiumoknak - mint más intézményeknek -, a pedagógusoknak szükségük lenne **bizalomra** a fenntartók, oktatáspolitikusok részéről.

- A kollégiummal kapcsolatos változtatásoknak a kollégium **speciális feladatait, lehetőségeit figyelembe véve, a szakmával való nyugodt légkörű egyeztetéseken** kellene megfogalmazódnia.

- Szükséges lenne az eddigi, **céltévesztett változtatásokat felülvizsgálni**.

- A kollégiumi (és nem kollégiumi) pedagógia primer színtere a tanár és diák között zajló interakció. A tanügyigazgatás kérdései – iskolatípusok, tantervek, vizsgaszabályzatok stb. a finanszírozási kérdések, tanulásmódszertani, mérési kérdések, a tanulástechnikai eszközök lehetőségei, a tárgyi eszközök lehetőségei mind, mind **a tanár-diák között zajló folyamatban kap értelmet**, válik segítő, vagy nehezítő tényezővé.

Az interakció szereplői közül, a **pedagógus minősége, annak fejlesztése** a fenntartó(k) felelőssége. Ennek legalább olyan **hangsúlyt kéne kapnia**, mint a struktúra, infrastruktúra fejlesztésének.

Az én állásponatom szerint annak elérése, hogy a lehető legjobb emberek legyenek pedagógusok minden egyéb fejlesztésnél fontosabb. Úgy vélem interaktív tábla nélkül, sőt akár hagyományos tábla nélkül is lehet jól, sikeresen tanítani, de hiába van a legkorszerűbb technika, ha a tanár egy érdektelen tökfefj.

- Lehetőséget adni rá, hogy minél több **szakmai kérdés intézményi szinten dőlhessen el** (pl. rászorulóknak kedvezmény, fejlesztési irányok stb.)

Singer János

VÁSÁRHELYI CSERESNYÉS KOLLÉGIUM
6800 Hódmezővásárhely, Oldalkosár utca 1.
Postacím: 6801, Pf.: 17. Telefon: (62) 245-233; 245-446;
telefax: 248-856; e-mail: cseresnyes@cseresnyes.hu

„OTTHON, A VILÁGON”

FELHÍVÁS

KOLLÉGIUMI „KI MIT TUD?” VETÉLKEDŐN

VALÓ RÉSZVÉTELRE

A Vásárhelyi Cseresnyés Kollégium ebben a tanévben ünnepli megépítésének 40. évfordulóját. Az Oktatási és Kulturális Minisztérium által kiírt KollOKA VIII. pályázat Regionális ki mit tud – programjában, a dél–magyarországi régióban nyert támogatással lehetővé vált, hogy évfordulónk alkalmából

TÉRSÉGI KI MIT TUD? – VETÉLKEDŐT SZERVEZZÜNK

Bács–Kiskun, Békés és Csongrád megye középiskolai kollégiumainak, illetve a három dél–alföldi megyében tanuló kollégista diákoknak. A vetélkedő egyéni versenyekből és csapatversenyből áll.

Mottó: „otthon, a világon”

A mottó Tamási Áron Ábel–trilógiájának sokat idézett záró gondolatára utal: „Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne”. Azért nevelődünk és tanulunk a kollégiumban, hogy ne csak környezetünk, hanem világunk (világképünk) is legyen, s hogy a táguló világban otthonosan mozogjunk.

Témakör: a kollégiumi élet, a diákélet tegnap, ma és holnap.

A versenyzők feladata, hogy az általuk választott kategóriában fejezzék ki benyomásaikat, tükrözzék a jelenről és a múlttól szerzett ismereteiket, valamint a jövőre vonatkozó képzeleteiket, hogy látják a kollégiumi élet egy–egy vetületét.

Helyszín, időpont:

Cseresnyés Kollégium, Hódmezővásárhely (Oldalkosár u. 1.)

2008. február 22. 12.⁰⁰ - február 23. 10.⁰⁰

Célkitűzésünk:

A rendezvény célja, hogy segítsen tudatosítani a kollégium mint intézmény jelentőségét az átalakuló közoktatásban, az átalakuló világban.

Részvétel:

A „Ki mit tud?”-ra a Dél–alföldön működő kollégiumok diákjai jelentkezhetnek a felsorolt kategóriákban, egyénileg vagy csapatban. A csapatversenyben való részvétel feltétele a kollégiumismereti vetélkedőbe való bekapcsolódás. Írásműveket és alkotóművészeti alkotásokat előre kérjük beküldeni a megyénként megadott címekre, zsűrizésre. A szakmai zsűrit a rendezésben részt vevő három kollégium által felkért szakértők alkotják.

A kollégiumismereti vetélkedőt a hódmezővásárhelyi helyszínen bonyolítjuk le. Előadóművészet kategóriában is helyszíni meghallgatást tartunk. Ez a két kategória adja a 'Ki mit tud?' helyszíni rendezvény részét.

Az írásmű és alkotóművészeti kategóriákban a pályaműveket előre kérjük beküldeni. Eredményhirdetés valamennyi kategóriában a helyszínen történik. A verseny színhelyén a legsikerültebb alkotásokat kiállítjuk, a jól sikerült írásműveket feltesszük a www.cseresnyes.hu honlapra, készítőiket meghívjuk a díjátadó ünnepségre.

Versenykategóriák:

Egyéni produkcióval minden kollégista diák versenyezhet, akinek a kollégiuma a három megye valamelyikében helyezkedik el.

A csapatversenyben egy kollégiumból kategóriánként 1–1 produkció vehet részt. Az a kollégium indíthat csapatot, amelyből a csapat egy vagy több tagja részt vesz a kollégiumismereti vetélkedőn. A csapatverseny pontszámait az A.), B.), C.), D.) kategóriákban elért eredmények együttes értéke adja, az előre (a nevezési határidőig) bejelentett csapattagok teljesítménye alapján.

A.) Előadóművészet kategóriában:

- a.) vers- és prózamondás
- b.) színpadi produkció (jelenet, stand-up comedy, stb.)
- c.) ének–zeneművészet

B.) Írásmű kategóriában:

- a.) vers, prózai mű
- b.) esszé, tanulmány

C.) Alkotóművészet kategóriában:

- a.) rajz–grafika, fotómontázs, plakát
- b.) fotó
- c.) tűzzománc, tiffany, üvegfestés
- d.) kerámia, kispasztika, térkompozíció

Az előadott vagy elkészített műveknek — mindhárom kategóriában — kapcsolódniuk kell a kollégium vagy általánosan, a diákélet, a tanulás, a tudás, a nevelés, a növekedés, a fiatalság, az emberré formálódás, a közösséghez tartozás gondolatához.

Nevezési határidő, egyben a B.) és C.) kategóriákban beküldési határidő:

(postai küldeményeknél a postabélyegző legkésőbbi dátuma) 2008. január 31.

Beküldési címek és további információ:

Bács–Kiskun megye:

Táncsics Mihály Középiskolai Kollégium

6000 Kecskemét, Nyíri út 28.

Telefon: 76 / 486-322

Programfelelős: Hegyaljai Ilona

hegyaljaiilona@freemail.hu

Békés megye:

Szent-Györgyi Albert Gimnázium Szakközépiskola és Kollégium (Kossuth Zsuzsanna Leánykollégium jogutóda)

5600 Békéscsaba, Gyulai út 53.

Telefon: 66 / 322-585

Programfelelős: Kara Piroska

kalasznegeli@freemail.hu

Csongrád megye:

Vásárhelyi Cseresnyés Kollégium — pályázó

6800 Hódmezővásárhely, Oldalkosár u. 1.

Telefon: 62 / 245-233

Programfelelős: Kiss Pál

efarago@cseresnyes.hu

Az írásműveket postai úton vagy elektronikusan, az alkotóművészeti pályamunkákat postai úton lehet beküldeni a megadott címekre. A küldeményen kérjük feltüntetni: a pályázó kollégista és kollégiuma nevét, valamint a 'Ki mit tud? 2008' megjelölést.

D.) Kollégiumismereti verseny

A benevezett csapatok neveléstörténeti, irodalmi, művészeti, oktatásügyi, diákjogi témájú feladatokat oldanak meg a verseny hódmezővásárhelyi színhelyén. A feladatok között a múltra és a jelenre vonatkozó ismeretkörök arányosan jelennek meg. A felkészüléshez szükséges forrásanyagok a www.cseresnyes.hu honlapon találhatóak a letölthető dokumentumoknál.

A vetélkedő tervezett programja:

Február 22.

11–12.00 a résztvevők érkezése, elhelyezkedése

12.00 ebéd a kollégium étkezdéjében

13.00 kollégiumismereti verseny a kollégiumban

14.00 Előadóművészeti versenyek (zeneiskola, művelődési központ)

19.00 Közös vacsora a kollégiumban

20.00 Előadói est a résztvevők produkcióival, utána közös karaoke a kollégiumban

Február 23.

08.00 közös reggeli

09.00 Eredményhirdetés, a díjak átadása

10.00 Hazautazás

VÁRJUK A KOLLÉGISTÁK ÉS A KOLLÉGIUMOK JELENTKEZÉSÉT!

A szervezők nevében:

*Dr. Kádár Péter
igazgató
Cseresnyés Kollégium,
Hódmezővásárhely*

125 éves jubileum

Érmesek

Kiss Antal ezüstérmes olimpikon iskolánk volt tanulójának társaságában

A József Attila Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium alapításának 125 éves jubileumára különböző rendezvények megszervezésével tisztelgett az iskola. Iskolatörténeti, sport elektrotechnikai, vasipari, könnyűipari, építőipari kiállítások, matematika, számítástechnikai verseny, különböző bemutatók, gálaest, diáknapi, nyílt nap, divatbemutatók.

A rendezvényen megjelent vendégeket, régi tanárokat és diákokat Horváth Attila üdvözölte. Dr. Végh Attila alpolgármester nyitotta meg a rendezvénysorozatot, mely november 26-30-ig tartott. Megyei Kollégiumi Lövészverseny lebonyolítására is a jubileum jegyében került sor Gyöngyösön 2007. november 27-én. A versenyen Heves Megye 15 kollégiuma három fős csapatokkal vett részt. 15 fiú és 7 leány csapat összesen 69 versenyző mérte össze tudását. A névösen megrendezett verseny Az Oktatásért Közalapítvány Kollégiumfejlesztési Alkuratóriumának pályázatán nyert pénzből került lebonyolításra. A verseny díjait, Horváth Attila igazgató és iskolánk egykori növendéke Kiss Antal a mexikói olimpia 50

km-es gyaloglásának ezüstérmese adta át. Az egyéni helyezettek érem és oklevél, a csapatverseny helyezettei, serleg, oklevél és érem díjazásban részesültek. Valamennyi résztvevő emléklapot kapott.

Eredmények:

Fiú egyéni:

1. hely Kriston Ádám JASZSZK 164 kör,
2. hely Batki Péter Berze Koll.162 kör,
3. hely Danó Attila JASZSZK.149 kör.

Leány egyéni:

1. hely Tresó Andrea Neuman J. Koll.176 kör,
2. hely Rajnai Alexandra JASZSZK 171 kör,
3. hely Horváth Viktória JASZSZK 161 kör.

Fiú csapat: 1. hely JASZSZK /Danó, Kriston, Skrabák/ 473 kör,

2. hely Mátra Szakképző Isk. Koll. /Máté, Szabó, Tóth/ 406 kör,

3. hely Berze Koll. /Batki, Király, Kovács / 381 kör.

Leány csapat:

1. hely JASZSZK II. / Horváth, Rajnai, Zsiga /489 kör,

2. hely Mátra Szakképző Isk. Koll./ Almási, Szeles, Kozák/ 335 kör, 3. hely Szilágyi E.G. Koll. II. /Bedross, Nagy, Kálóczkai, / 238 kör.

Horváth Attila igazgató és Dr. Csépe György kollégiumvezető a megnyitják a versenyt

Kollégiumi Szövetség

Horváth István elnök

Tisztelt Horváth István Úr!

A 2007. év nem kevés izgalmat hozott az ország kollégiumainak életében. Egy hajszálon és a Kollégiumi Érdekvédelmi Szövetség aktivitásán, ügyszeretétén, a kollégiumok iránt érzett felelősségén múlott, hogy törvényi szabályozás nem vonta össze, nem szüntette meg a Kollégiumi nevelőtestületeket, illetve kollégiumvezetők státuszát- és működhetünk az eddigi törvényi előírások szerint.

Ebben kiemelkedő szerep és odaadás, munka, küzdelem jutott Horváth István Úrnak. El tudjuk képzelni mi áll ezen eredmény és siker mögött. Elismerés érte!

Az egész ország kollégiumának nevében köszönjük, amit tett – mint tapasztalható - nem hiábavaló volt tevékenysége. Kedves Horváth István! További kitartást, erőt, lelkesedést kívánunk.

Tisztelettel:

Telepóczkiné Radnai Aranka szaktanácsadó
Sz-Sz-B Megyei Kollégiumok
Munkaközösségének vezetője

Gólyahetek a Lorántffy Kollégiumban

Gólyaeskü

Diákönkormányzatunk a szokottnál is nagyobb figyelmet fordított a kollégiumunkba érkező „gólyák” fogadására, információval való ellátására, beilleszkedésük ill. megismerkedésük segítésére.

A szokásos városismertető sétát az idén – az új kollégisták nagy száma miatt – két csoportban tudták csak megoldani. Fontos volt ugyanis, hogy valamennyien figyelemmel tudják kísérni a tájékoztatót, melyet a séta során kaptak. Hiszen olyan helyeket és intézményeket mutattak meg nekik a „dökösök”, amelyek ismeretére a későbbiekben szükségük lehet (pl. ügyelet, posta, buszpályaudvar, színház, uszoda, okmányiroda, mozi stb.).

A további programokhoz pedig sorolással alakítottak ki csapatokat annak érdekében, hogy ne csak az egy kollégiumi csoportba tartozók ismerjék meg rövid idő alatt egymást, hanem kapcsolat jöjjön létre már a tanév elején a többi csoport új tagjai között is. A csapatok egy-egy mesehős nevét viselték a versenyek során. (Pl. Hófehérke, Micimackó stb.)

Így aztán a műveltségi vetélkedőn már a csapatok tagjai együtt törhették a fejüket a különféle területekről (irodalom, földrajz, biológia, kémia, sport ...stb.) származó feladványok megoldásán. Öröm volt nézni a nyüzsgő igyekezetet,

amely a feladatlapok kitöltése során jellemezte őket a társalgóban felállított asztalok mellett.

E programot elsősorban az együttműködési készség fejlesztése céljából szervezték, de nem titkolt cél volt az is, hogy felmérjék az újonnan érkezettek tudásszintjét.

Természetesen a programok sorából nem hiányozhatott a sport sem, melyet az intézmény sportpályáján megrendezett sorversenyek során valósítottak meg. Különböző ügyességi játékok során kerülhettek közelebb egymáshoz a fiatalok.

Természetesen az ebben való részvétel milyensége is sok-sok információval szolgált személyiségükről.

A záró feladat pedig igen újszerűnek hatott mindannyiunk számára. „Hídépítés” volt a program neve, mely a kommunikációs készség szintjének megállapítását volt hivatott szolgálni. Minden csapatot kétfelé osztottak a szervezők és a társalgó két különálló felébe kellett elhelyezkedniük. A feladat: csupán egy-egy képviselő szóbeli megbeszélése alapján kellett egy híd két

fél részét úgy felépíteni, hogy azok egymás mellé helyezve pontosan illeszkedjenek. A hidat kartonpapírból kellett elkészíteni, olló és ragasztó segítségével. Már a feladat kihirdetésekor kiderült, hogy sokan nem is igazán értették a feladatot. A végeredmények - melyeket egyenként értékelt a zsűri – pedig egyértelműen bizonyították, hogy a verbális kommunikáció terén bizony még van mit fejlődniük „gólyáinknak”

A programok utáni DÖK megbeszélésen valamennyien egyetértettünk abban, hogy azok jó hangulatban, eredményesen zajlottak, de a szervezők számára igen fárasztó volt ez az időszak. A hetven ifjú kollégista mozgatása bizony nem volt egyszerű feladat, ezért legközelebb már minden program esetében kettéosztjuk a létszámot.

A DÖK titkára kollégiumi gyűlésen értékelt a rendezvényt és adta át a győztes csapatok díjait.

Természetesen a hagyományos Gólyavetélkedő sem maradt el, amely szintén jó hangulatú rendezvény volt régi és új kollégisták számára egyaránt. Ezt azonban már a szokásos módon a kollégium két csoportja rendezte, a régi kollégisták által összeállított feladatok, ill. műsor alapján. A rendezvény zárásaként letett gólyaesküt követően pedig együtt mulathatott a diszkóban minden régi és új kollégista.

Baksáné Sztanó Mária
koll. nevelőtanár
DMSP (Dunaiújváros)

Sorverseny

Emlékezés Gárdonyi Gézára

A pétervásárai Mezőgazdasági Szakképző Iskola kollégiuma 1985. november 5-én vette fel Gárdonyi Géza nevét.

Erre az alkalomra és az író halálának 85. évfordulója tiszteletére a kollégiumban - az egri Dobó István Vármúzeum által adott anyagot felhasználva - Berkes Zoltán nevelőtanár irányításával felújították a Gárdonyi életét és munkásságát bemutató emlékfalat. Az ünnepségen megemlékeztek az író munkásságáról.

Ezt követően diáktanács és a nevelőtestület képviselői megkoszorúzták az emléktáblát.

Kép és szöveg: Demeter Pál

Hős Cincérek a Kollégiumban

No, nem kell mindjárt a tölgy erdőben élő hosszú csápú hős-cinrére gondolni, az azért még sem költözött be- a takarító-nőknek- köszönhetően a kollégiumba, hanem csak ránk : - elsős kollégistákra. Kalocsai kollégistákhoz híven gólyatáborral kezdtük az évet, melynek kiemelt programja volt a város nevezetességeinek megismerése. Nevelőtanáraink már ott felhívták a figyelmünket, hogy a későbbiekben megrendezett városismereti vetélkedőn kell majd számot adnunk arról, mit láttunk, tapasztaltunk. Segítségül a felkészüléshez írásos anyagot is kaptunk a Főszékesegyházról, múzeumról, a város történetéről. Csoportvezető tanárunk elosztotta a feladatokat így mindenki egy-egy témakörből alaposabban fel tudott készülni.

Izgatottan vártuk a vetélkedő napját. Ünneplő öltözetben vonultunk le a díszterembe és elfoglaltuk a már előre kijelölt helyünket és elhelyeztük az asztalon a névjegytáblánkat. Ez ált

rajta: Hős Cincérek”. Írtunk egy jó kis verset, melyet nagy taps követett. Ebből idézünk.

*„Hej mi a kő, kollégista kend,
Hogy itt lakik idebent ?
Itt szaladgál fel és alá,
Még a tanár rá nem talál.”*

Utána kitöltöttük a totókat válaszoltunk sok furcsa kérdésre, papírt hajtogattunk, énekeltünk és vártuk a zsűri döntését. Az első három témakör kérdései után még abszolút első helyen álltunk, de utána elbizonytalanodtunk. Így összesítésben csak a harmadik helyen végeztünk, aminek azonban mégis nagyon örültünk, mert mi is kaptunk egy tortát. Igaz, hogy kisebb volt mint az első helyezetteké, de szerintünk finomabb (legalábbis ezzel vigasztaltuk magunkat)

Nagyon jól éreztük magunkat és tanulságos volt számunkra a vetélkedő. Megismertük a várost, a kollégiumot, azt a helyet ahol remélhetőleg a diákeveinket fogjuk tölteni.

Ha a diákönkormányzat ismét rendezne ilyen vetélkedőt újra belevágnánk, de akkor már adnánk alább az első helynél.

*Gyenes Alexandra
kollégista hős cincér*

Diákjogi Konferencia

Csillebércen

2007 október 5-7 között került sor a Diák-közéletért Alapítvány szervezésében, egy diákjogi képzésre. A jelentkezők egy része a Gyermek és Ifjúsági Alapprogram támogatásának köszönhetően ingyen vehetett részt a programon. Több diákszervezet, és felnőtt szervezet képviselte magát, ugyanakkor kollégiumi DÖK vezető pedagógusok és diák-önkormányzati elnökök, tagok is részt vettek az előadásokon. Az Országos Kollégiumi Diákszövetséget 3 fővel képviseltük. Részt vett diákelnökünk, Kis Ferenc, diák vezetőségi tagunk, Ósz Dániel, és az egyik felnőtt segítő, Kelemen Zsolt. Nagyon színvonalas és érdekes előadásoknak lehettünk szem és fültanúi, ami a felkészült és gyakorlott előadók érdeme. A megnyitót követően, amit dr. Jásper András vezényelt, és a szervezetek bemutatkozása után, a Youth in action 2007-2013 pályázatairól tudtunk meg információkat és kaptunk tanácsokat Mayer Dia ifjúsági szakértőtől.

A tájékoztatót követően dr. Bíró Endre ügyvéd, közoktatási jogi szakértő tartott előadást „A gyermeki jogok rendszere” címmel, amely során bemutatta a Jogkereső CD használatát, és hasznosságát. A vacsorát követően a társaság feloldódott, és lazított. Jutott bőven időnk az ismerkedésre és tapasztalatcserére is.

A másnapi program, az éjszakába nyúló beszélgetéseknek köszönhetően, kissé nehézkesen indult néhány résztvevő számára. Az első előadást „Diákjogok és kötelességek”, címmel, dr. Jásper András tartotta, majd dr. Karsai Orsolya ügyvéd a tantárgyi értékelés és az iskolai vizsgák jogi követelményeiről beszélt. A téma elnyerte a társaság tetszését, ugyanis a rengeteg kérdésnek köszönhetően, kissé felborult a napi program. Ebéd előtt spontán jelleggel a szabadidőben előjött két csapatépítő játék, ami a már megismerkedett társaságot próbálta közös vidámságra hangolni. (többek között erről is találhatunk fényképeket a <http://diakjog.hu/diakjog/kepzes2007.htm> oldalon) Az ebédet követően ismét Jáspi „szórakoztatott” minket a diákközösségek és diákönkormányzatok általános jogaival és problémáival, majd Milicz Ákos ismertette a DÖK-ök gazdasági működését, és azok problémáit. A rengeteg kérdés ismét csúszást idézett elő a programban, ezért a mi csoport- előadónknak, nem sok ideje maradt a diákönkormányzatok belső szabályzatainak ismertetésére, de a lényegét sikerült elmondania, és később az érdeklődők vissza tudtak térni rá konkrét problémáikkal is.

A harmadik nap is fáradtan indult az éjszakai csapatépítő játékoknak köszönhetően. A fáradtság ellenére, folytatódott az előadások sorozata. Jásper Andrásnak jutott ismét a megtisztelő feladat, hogy a nap első, és egyben utolsó előadását megtartsa. Itt kapott helyet a kérdések, és felmerült problémák megvitatása, legyen az visszatérő, vagy a képzés során felmerülő kérdéskör. Ezt követően, Aáry Tamás Lajos, az Oktatási Jogok Biztosa volt szerény kis társasá-

gunk vendége, és egy kellemes fél órát szerzett a társaságnak. Később megkaptuk tőle postán, az Oktatási Jogok Biztosának éves beszámolóját, ami sok segítséget nyújt mindennapi munkánkhoz is, a rengeteg szituáció leírása és megoldása miatt.

Az esemény záró ülése után, mindenki fokozatosan elhagyta a tábort, és rengeteg új ismerettel, tapasztalattal tért haza, amit reméljük hasznosítani tud munkájában. Legyen az pedagógusi, diákvezetői, vagy szervezeti tevékenység egyaránt.

*Ósz Dániel és Kelemen Zsolt
(Országos Kollégiumi Diákszövetség)*

Az Országos Diákszakpártunk munkája összegzéseként az alábbi Ajánlást fogalmazzuk meg. Az Ajánlás tükrözi a küldöttek iskolai tapasztalatait, a kistérségi fórumok javaslatait és a szekcióüléseken elhangzottakat.

Az Országos Diákszakpártunk felkéri az Oktatási és Kulturális Minisztert a következőkre:

Legyen több a diákönkormányzatok számára elérhető, a diákságnak közérthetően kiírt pályázat. A pályázati lehetőségek ilyen formában jelenjenek meg egy folyamatosan frissített honlapon is.

Legyen intézményi szinten túlműtató, rendszeres tapasztalatcseré a diákönkormányzatok között. Jöjjön létre elektronikus diák-önkormányzati fórum, honlap, országos és regionális szinten is.

Biztosítsa a folyamatos elektronikus és papír alapú diák-önkormányzati, diákjogi ismeretterjesztést és ilyen irányú képzést pedagógusok és diákok számára.

Legyen egyetértési joga a diákönkormányzatnak a diákmozgalmat segítő pedagógus (DMSP) kijelölésénél.

Készítsen elő olyan jogszabály-módosítást, amely szerint az intézményi házirendet három évenként vagy sűrűbben újra el kell fogadni (a szabályzat változatlanul hagyása esetén is).

Közoktatási intézmények összevonása, átalakítása esetén legyen kötelező az intézményi szabályzatok felülvizsgálata. Készüljön terv az átalakulásban érintett tanulók integrálására, amelyet a régi és az új intézmény diáksága is elfogad.

Legyen mindenki számára tilos a dohányzás a közoktatási intézményekben.

Vizsgálja felül a miniszter a diákönkormányzat gazdálkodásának szabályozását. A diákönkormányzat kapjon „címkézett” támogatást. Az iskola költségvetésén belül legyen külön nevesített kerete a diákönkormányzatnak.

Évente hívja össze a Diákszakpártot, többlépcsős delegálási módszerrel.

Kezdeményezze, hogy a helyközi közlekedési menetrendek kialakításánál vegyék figyelembe az iskolák munkarendjét.

Kezdeményezze a szociális alapon járó juttatások és az ezekben részesülők jogosultságának megvizsgálását.

A közoktatásban is működjön a kiemelkedő tanulmányi teljesítményt elismerő ösztöndíj-rendszer.

Készüljön felmérés az integráció és az esélyegyenlőség napi gyakorlatáról, a jogszabályi előírások teljesítéséről a közoktatási intézményekben. Ennek eredményei legyenek nyilvánosak.

Kezdeményezze, hogy az ellenőrzési joggal rendelkezők végezzenek célzott vizsgálatokat a diákjogok teljesüléséről a közoktatási intézményekben.

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium készítsen elemzést a diákjogok érvényesülésének mindennapi gyakorlatáról.

A Diákszakpártunk kéri:

az oktatási és kulturális minisztert, hogy ezt az Ajánlást juttassa el az érintett kormányzati döntéshozókhöz, illetve parlamenti bizottságokhoz, az országgyűlési képviselőkhez, és a közoktatás szereplőjéhez;

az Országos Diákjogi Tanácsot, hogy értékelje a kistérségi fórumok és diákszakpárti szekciók jegyzőkönyveit, és az abban megfogalmazott felvetéseket továbbítsa az illetékes döntéshozókhöz.